

Hundar och andra husdjur samt ledar- och assistanshundar

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan får du veta vad som gäller enligt lagstiftningen för hur husdjur får vistas på livsmedelsanläggningar och hur lagstiftningen ska tolkas när det kommer till ledar- och assistanshundar.

Vad säger reglerna

I livsmedelslagstiftningen är husdjur reglerat i kapitel IX, punkt 4 i bilaga II till förordning (EG) nr 852/2004. Där står att det ska finnas adekvata förfaranden för att förhindra att husdjur får tillträde till platser där livsmedel bereds, hanteras eller lagras eller för att förhindra kontaminering i de särskilda fall den behöriga myndigheten tillåter sådant tillträde.

Huvudregeln är med andra ord att livsmedelsföretagaren ska hindra att husdjur vistas på platser där livsmedel bereds, hanteras och lagras. Det finns en uppenbar risk för kontamination av livsmedel om djur skulle vistas i utrymmen där man hanterat öppna livsmedel. Husdjur bör heller inte ha tillträde till andra platser som är av hygienisk betydelse och där deras närvaro skulle kunna innebära risk för indirekt kontaminering av livsmedel, till exempel i omklädningsrum och diskrum genom att de exempelvis förorenar arbetskläder eller rent diskgodis. Se kapitel VIII, punkt 1 och kapitel IX, punkt 3 i bilaga II till (EG) nr 852/2004.

Livsmedelsverket tolkar förordningens formulering *"i de särskilda fall den behöriga myndigheten tillåter sådant tillträde"* som att den behöriga myndigheten ska kontrollera att livsmedelsföretagaren uppfyller kravet på att ha förfaranden som förhindrar kontaminationsrisk när denne vill ge husdjur tillträde till ett eller flera platser i anläggningen där livsmedel bereds, hanteras eller lagras. Om kravet inte uppfylls ska myndigheten inte tillåta att husdjur får vara där.

Serveringsutrymmen i restauranger och caféer omfattas i de allra flesta fall inte av förbudet mot husdjurs tillträde eftersom livsmedelsföretagaren i regel inte har någon beredning, hantering eller lagring där. Att personal serverar mat innebär inte sådan hantering som avses i lagstiftningen.

Livsmedelsverket bedömer att risken med att tillåta djur i utrymmen där kunder normalt befinner sig, till exempel i butiker och serveringar, är låg. Detta under förutsättning att djuren är under kontroll och är under uppsikt samt att livsmedelsföretagaren vidtar åtgärder för att förhindra att de livsmedel som eventuellt finns kontamineras.

Ledar- och assistanshundar

Livsmedelsföretagaren behöver också beakta de regler mot diskriminering och bristande tillgänglighet som finns i Sverige.

Diskrimineringsombudsmannen anser att ledar- och assistanshundar ska ses som hjälpmedel. Hundarna är särskilt tränade och bedöms stå under mycket god kontroll av sina förare. Antalet ledar- och assistanshundar i samhället är totalt ca 500 stycken och de eventuella risker som just dessa hundar medför i ett kundutrymme bedömer Livsmedelsverket som mycket låga.

Livsmedelsverket ser det som angeläget att livsmedelsföretagare i sin utformning av lokaler och rutiner för att förhindra risken för kontaminering, beaktar behovet av att ledar- och assistanshundar får följa med sin förare in i kundutrymmen. Personer med ledar- och assistanshundar bör få ta med sig hunden in i en serveringslokal eller annat utrymme där kunder normalt vistas. Diskrimineringsombudsmannen anser att det skulle kunna utgöra diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) att neka en person som använder ledar- eller assistanshund tillträde till en butik eller servering.

Ledar- och assistanshundförarens skydd enligt diskrimineringslagen - Diskrimineringsombudsmannen
Myndigheten för delaktighet - Assistanshundar

Myndigheten för delaktighet - Ledarhundar

Senast uppdaterad 23 april 2024 Ansvarig grupp ROR_LH